

Посебен инвентар за геолошка разновидност и геолошко наследство на пештерата Убавица

(Ғоновица - Северна Македонија)

Анализа и каталогизација со дифрактометриски X-зраци и финален извештај

Пештерата Убавица е на планината Буковик, веднаш над стариот пат Гостивар-Кичево, во близина на селото Горна Ѓоновица. Таа се формира по должината на кривата линија што се протега север кон југ. Оваа грешна линија се протега на површината на планината. Пештерата е речиси целосно покриена со подземна река, постојан подземен воден пат. Водата во текот на милениумите го има издлабен својот пат во карпите и, за време на нејзината работа создаде прекрасна уметничка работа: Убавицата и сето овој раскош веројатно се должи на карпите кои ја формираат пештерата. Копањето на пештерата водата создаде неколку колони, галерии, езерца и подземни водопади високи 5 до 6 метри. Храм варовник каде што монументалните сталактити и сталагмити блескаат со својата светлина и местата каде варовникот е распукаан во мали конкреции, го покажуваат својот сјај и транспарентност.

Во летото 2018 година, во внатрешноста на пештерата беа земени различни видови карпи, со цел да се создаде специфичен инвентар за геолошка разновидност и геолошко наследство (каталог).

Собраните примероци во пештерата Убавица, со цел да се дефинираат минералите кои ги сочинуваат карпите, а со тоа и нивното геолошко потекло, беа спроведени со Philips PW1830 прав дифрактометар со генератор PW3710 и бакарна антикантода, инсталиран во лабораторијата за дифракција на X-зраци во Универзитет во Урбино. Условите за работа беа 35 kV напон и 30 mA струја. Користените времиња на преземање беа $0.02^\circ 2\theta$ и 1 сек. со скенирање. Интервалот на собирање беше $2-65^\circ 2\theta$.

UC#R1

ALABASTER: мека, мазна, ситно-грануларна седиментна гипс карпа. Разновидноста на гипс. $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$

UC#R2

КАЛЦИТИ: карбонат минерал, е најстабилен полиморф на калциум карбонат CaCO_3

UC#R3

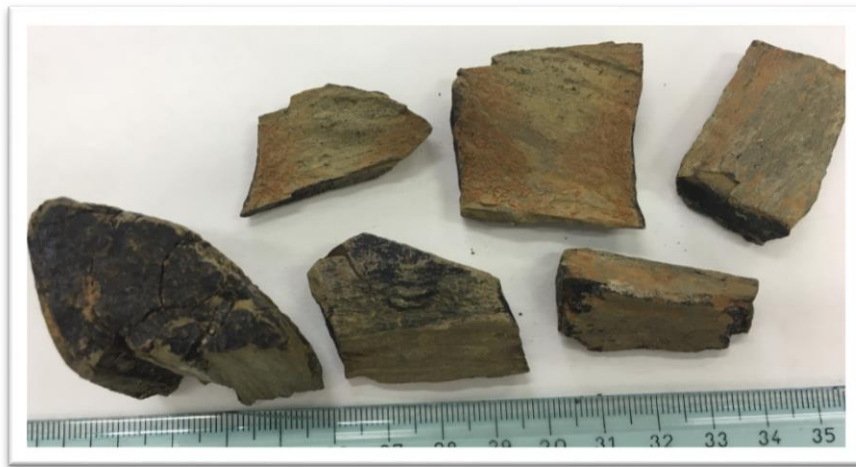
КАЛЦИТИ: калциум карбонат

UC#R4

ШКРИЛЦА: ситно-грануларен метаморфен фрагмент на карпа. Преставува елементи како што се мусковит, хемаит и филолизикати. Основно парче (најстара карпа на местото).

UC#R5

ШКРИЛЦА: големи гранулирани метаморфни карпести фрагменти и рамна сјајност. Преставува елементи како што се мусковит и филолизикати. Основно парче (карпа помалку зрела од UC#R4).

UC#R6

ВУЛКАНСКА КАРПА: фрагмент од вулканска карпа, ацидна ефузија (тип напорфири). Лаваилирилу тичен имбрит, бо га та со кварц. Црната патина на непроѕирни минерали се состои од пиролзит, манган оксид (железо и лимонит).

Изведената анализа покажува дека пештерата е формирана во различни геолошки периоди. Идентификувани се многу стари метаморфни карпи од подрумот и вулканските карпи, како и варовник, калцит и алабастер. Исто така, се пронајдени разни минерали како што се гипс, калциум карбонат, железо, лимонит, мускатовит хематит, филолизиликати, кварц и доломит. Геолошката разновидност присутна во пештерата Убавица го прави местото од исклучително значење за да се разбере геолошката еволуција на оваа област. Би било многу важно да се зачува пештерата (геолошкото наследство) за да се трансформира во геолошка лабораторија, исто така, со цел да се зачува највредното богатство што го содржи: вода за пиење.

Микеле Бетти

Persephone Esplorazioni

